

Szkoła Podstawowa w Bruszewie wspiera dzieci z autyzmem

Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Bruszewie dołączył do Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjno-Społecznego organizowanego przez Niepubliczne Przedszkole „Akademia Przedszkolaka” w Siewierzu pt. „Jesteśmy różni, lecz równie ważni”. Ideą tego przedsięwzięcia jest podnoszenie świadomości społecznej i szerzenie wiedzy na temat autyzmu oraz zespołu Aspergera.

W ramach projektu dzieci 5 i 6-letnie ze Szkoły Podstawowej w Bruszewie wykonały pracę plastyczną oraz uczestniczyły w „Niebieskim dniu”, w którym to w dostosowany do ich wieku sposób dowiedziały się czym jest autyzm oraz jak można wspierać osoby z takimi zaburzeniami.

W naszej szkole było to wyjątkowe święto, gdyż mimo tego, iż jesteśmy małą placówką staramy się zauważać, wspomagać i zapewniać warunki nauki i wspólnego przebywania na najwyższym poziomie dla wszystkich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zbliża się kwiecień, czyli miesiąc dedykowany osobom z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. 2 kwietnia to Światowy Dzień Świadomości Autyzmu. Propagowanie wiedzy, uwrażliwianie na potrzeby i trudności, z jakimi na co dzień borykają się osoby z autyzmem wydaje się tym bardziej istotne, iż autyzm jest coraz częściej diagnozowanym zaburzeniem.

Warto być czujnym, znać pierwsze symptomy autyzmu oraz rozpocząć jak najwcześniejszą diagnozę. Daje to szansę na podjęcie terapii, która w znacznej mierze może zminimalizować i wyciszyć wiele objawów autyzmu. Co może nas zaniepokoić? Już między pierwszym a drugim rokiem życia dziecka możemy zauważyć, że unika ono kontaktu wzrokowego, nie reaguje na własne imię, nie wskazuje, nieadekwatnie odbiera naszą mimikę, nie odwzajemnia uśmiechu, czy też nie używa prostych form komunikacji pozawerbalnej, typu „pa pa”, „nie ma”. Drugi i trzeci rok życia to między innymi preferowanie samotności, schematyczne zabawy, przywiązanie do przedmiotów, nieadekwatne reakcje na zmiany, lęk przed nieznanym, brak poszukiwania pocieszenia i nieoferowanie go innym, brak umiejętności naśladownictwa, nieumiejętność prawidłowej reakcji na proste polecenia. Często towarzyszy temu opóźniony rozwój mowy, echolalia, czyli powtarzanie usłyszanych słów oraz nietypowe zachowania tzw. stereotypie (np. trzepotanie rękoma, kręcenie się w kółko, chodzenie na palcach). Zdarza się, że dzieci z autyzmem niewspółmiernie do rzeczywistości odbierają bodźce dotykowe, węchowo- smakowe, słuchowe czy wzrokowe. Są dla nich zbyt słabe lub na tyle silne, że sprawiają dziecku niemalże ból. Może się to objawiać unikaniem dotyku, odmową zakładania niektórych ubrań, reakcją uciekającą na intensywne zapachy (perfumy, aromatyczne potrawy), niechęcią do próbowania nowych smaków, a także trudnościami przy czynnościach fizjologicznych. Dziecko może zatykać uszy na silne dźwięki, mrugać, zamykać oczy lub chować się np. pod koc przy zbyt dużym nasileniu dochodzących obrazów. W sytuacji, gdy dla dziecka naturalnie docierające bodźce są słabe - przeciwnie do sytuacji opisanych powyżej dziecko szuka okazji do dostymulowania się.

Mówiąc o pewnych symptomach musimy pamiętać, że tak jak osoby neurotypowe, tak też osoby z autyzmem są różne, a co za tym idzie nie spotkamy dwóch osób prezentujących takie same trudności. Opisane przeze mnie przykładowe zachowania nie występują

jednocześnie i z takim samym nasileniem u danej osoby, natomiast wystąpienie charakterystycznych objawów na trzech płaszczyznach, takich jak trudności w komunikowaniu się, w zaburzeniach naprzemiennych interakcji społecznych oraz zaburzeniach wyobraźni i aktywności (sztywne wzorce zachowań) powinno nas zaniepokoić.

Gdzie szukać pomocy, wsparcia? Lokalnie - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wysokiem Mazowieckiem oferuje szeroki wachlarz pomocy w zakresie diagnozy, orzecznictwa, poradnictwa. Prowadzi terapię indywidualną (psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną), grupową, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Usługi w poradni są bezpłatne i dobrowolne po wcześniejszym umówieniu osobistym lub telefonicznym. Gmina Sokoły zapewnia możliwość realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, a w przedszkolach i szkołach dzieci i ich rodzice mają zapewnioną pomoc psychologiczno-pedagogiczną, w miarę potrzeb dodatkowe zajęcia rewalidacyjne, logopedyczne, rehabilitacyjne, wsparcie nauczyciela współorganizującego kształcenie. To wszystko stwarza możliwości, aby dziecko otoczone od najmłodszych lat fachową opieką lepiej radziło sobie na kolejnych etapach edukacji.

Kończąc, żywię nadzieję, że dzięki chęci zrozumienia tematu autyzmu, akceptacji, tolerancji jesteśmy w stanie stworzyć świat przyjazny wszystkim mieszkańcom. Osoba z autyzmem nie jest odizolowaną jednostką społeczną. Posiada bliskich, rodzinę, która szuka pomocy, empatii i otwartych serc. Muszą wiedzieć, że nie są sami.

*Anna Średnicka
Nauczyciel
SP w Bruszewie*